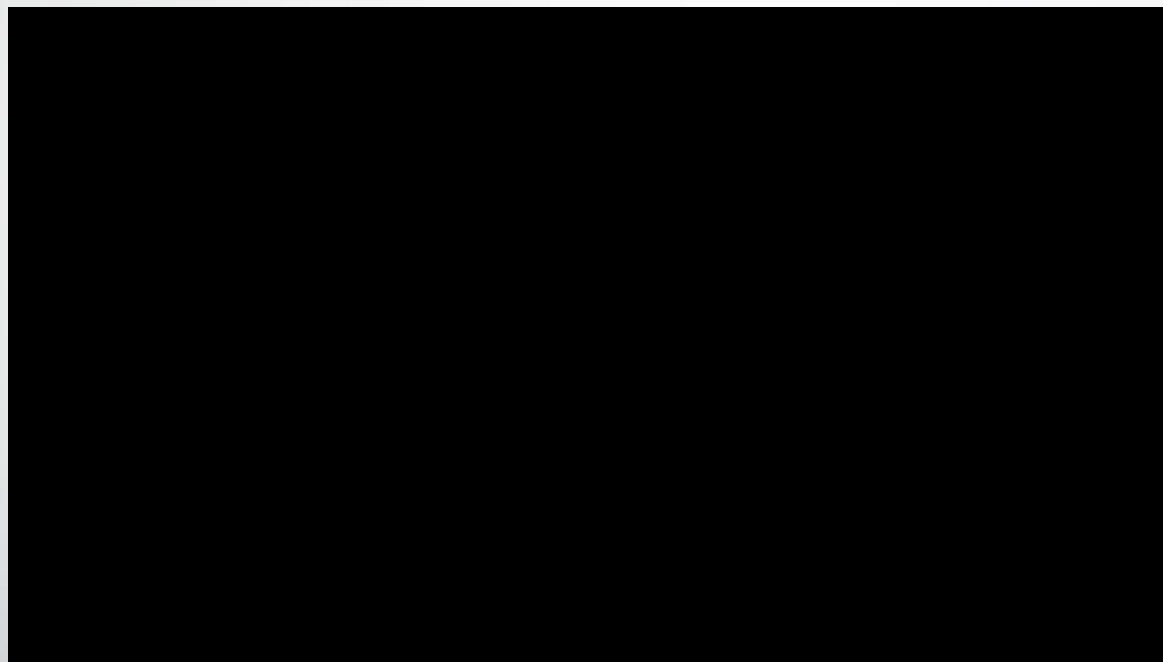

Implementacija regulative o nekomercijalnim vazdušnim operacijama složenim vazduhoplovima na motorni pogon i nesloženim vazduhoplovima (EU800/2013)

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja (european Action Plan for Air Ground Communication Safety) za operatore vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Evropski akcioni plan definiše subjekte i korake koji se preduzimaju u cilju smanjenja rizika od grešaka u komunikaciji vazduh-zemlja.

Odredbe Evropskog akcionog plana su implementirane kod pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi i kod operatora vazduhoplova čija je MTOW veća ili jednaka 5700 kg u dijelu mjera koje se na njih odnose.

Sigurnosnom informacijom broj 2015/02 ukazuje se crnogorskim operatorima vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg na odredbe Evropskog akcionog plana.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

capt Milorad Todorović, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, 10.03.2015. godine

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Inicijativa o poboljšanju sigurnosti vazdušnog saobraćaja je pokrenuta od strane EUROCONTROL Safety tima 2004. godine u cilju rješavanja problema u komunikaciji uočenih u inicijativama za smanjenje rizika od neovlašćenog ulaska na PSS (Runway incursion risk) i rizika od probijanja odobrenog nivoa leta (Level Bust Risk), kao i drugih pitanja od interesa za sigurnost, kao što su: konfuzija u vezi sa pozivnim znakom (call sign confusion), neotkrivene istovremene transmisije, komunikacione smetnje, upotreba nestandardne frazeologije, kao i dugotrajan gubitak radio komunikacije.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

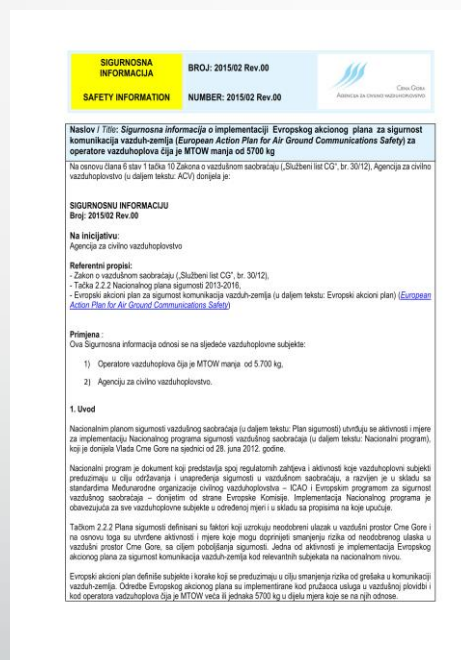
Efikasna komunikacija između kontrolora i pilota prepoznat je kao vitalan faktor sigurnosti vazdušnog saobraćaja, pa problemi u govornoj komunikaciji mogu predstavljati potencijalnu opasnost za ugrožavanje sigurnosti vazdušnog saobraćaja.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Implementacija Evropskog akcionog plana sprovodi se u Crnoj Gori kroz Nacionalni plan u kojem je predviđena prevencija rizika od grešaka u komunikaciji zemlja-vazduh, kao i mjere za poboljšanja sigurnosti.

Predviđeno je nekoliko aktivnosti, a jedna od utvrđenih aktivnosti je izdavanje Sigurnosne informacije.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Aktivnosti su grupisane kao preporuke u skladu sa nadležnostima pojedinih subjekata. Svaka preporuka ima svoj redni broj (REF), subjekta/e zaduženog za implementaciju (ACTION), predloženi datum implementacije (IMPLEMENTATION DATE) i smjernice koje pojašnjavaju na koji način se preporuka najbolje može implementirati (GUIDANCE).

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
-----	----------------	--------	---------------------	----------

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Vazduhoplovni subjekti su odgovorni, svako u okviru svojih nadležnosti, za implementaciju pojedinih aktivnosti.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Aktivnosti vezane za smanjenje ovog rizika ne zahtijevaju od operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg da pripreme plan za implementaciju mjera Evropskog akcionog plana, međutim, isti su dužni upoznati svoje osoblje sa odredbama Evropskog akcionog plana u cilju pridržavanja smjernica u dodatku plana i implementirati odgovarajuće odredbe iz priloga 1 Sigurnosne informacije 2015/02

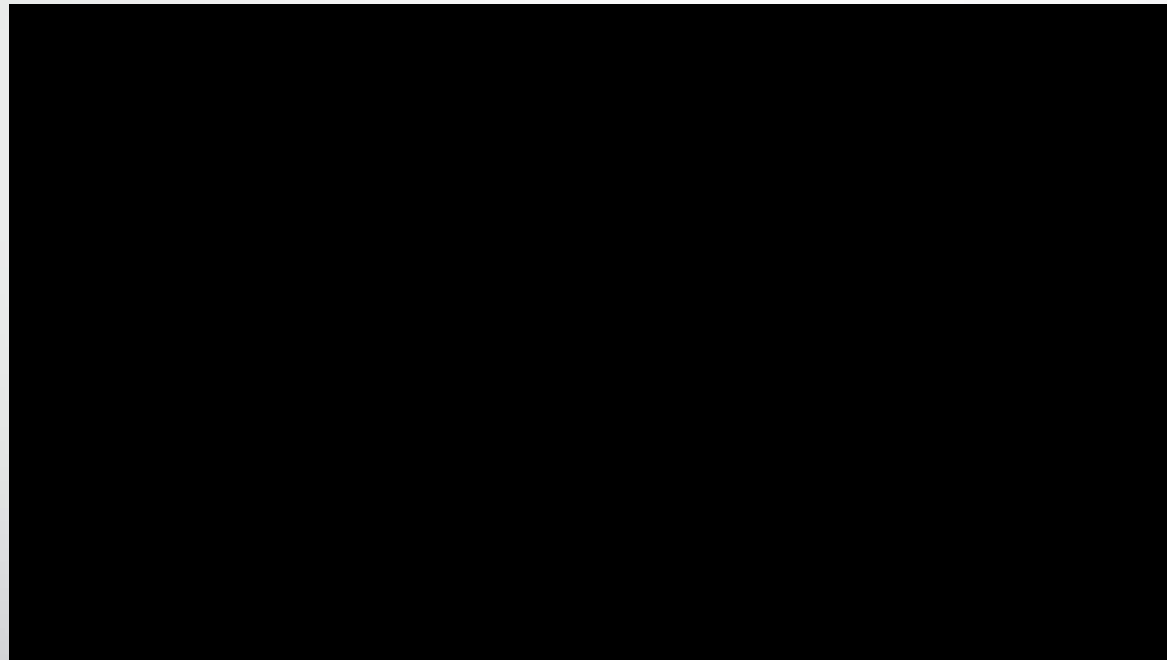
Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
1	Uvesti program za eliminaciju sličnih pozivnih znakova unutar operatora vazduhoplova, izvršiti nakon toga kontrolu i izmijeniti pozivne znake, po potrebi	N/A	N/A	Nije primjenljivo na ciljane operatore vazduhoplova jer ni jedan ne posjeduje flotu i frekvenciju letova da bi ovo mogao predstavljati problem.

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
2	Osigurati da su postupci operatora vazduhoplova za slušanje frekfencije 121.5 MHz u skladu sa ICAO SARPs i da su uključeni u operativne priručnike. Ne smatrati frekfenciju 121,5 MHz kao pomoćnu frekfenciju. Frekfencija 121,,5 MHz je frekfencija koja se koristi u slučaju nužde i hitne situacije.	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da opisane postupke uvrste u operativne priručnike.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
3	Osigurati da su postupci za kopiranje, postavljanje i unakrsnu provjeru promjena frekvencija jasni i da ih koriste svi piloti	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da ponovo pregledaju navedene postupke i insistiraju na njihovoj striktnoj primjeni od strane svih letačkih posada.

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
4	Osigurati raspoloživost ažurirane liste sektorskih frekfencija za sve planirane rute kao dio standardnih operativnih postupaka (aktivnosti pripreme leta)	N/A	N/A	Implementirano kroz obavezu raspoloživosti ažurnih navigacionih karata u vazduhoplovu.

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
5	<p>Osigurati da standardni postupci uključuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ispravan govor; - Da oba pilota slušaju odobrenja tokom leta; - Pitanja komunikacije između pilota koji upravlja vazduhoplovom i pilota koji ne upravlja vazduhoplovom tokom prenosa nadležnosti za upravljanje vazduhoplovom	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da ponovo pregledaju navedene postupke i po potrebi ih zamijene.

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
6	Osigurati resurse za kontinuirano usavršavanje znanja engleskog jezika	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da osiguranju resurse za kontinuirano usavršavanje engleskog jezika

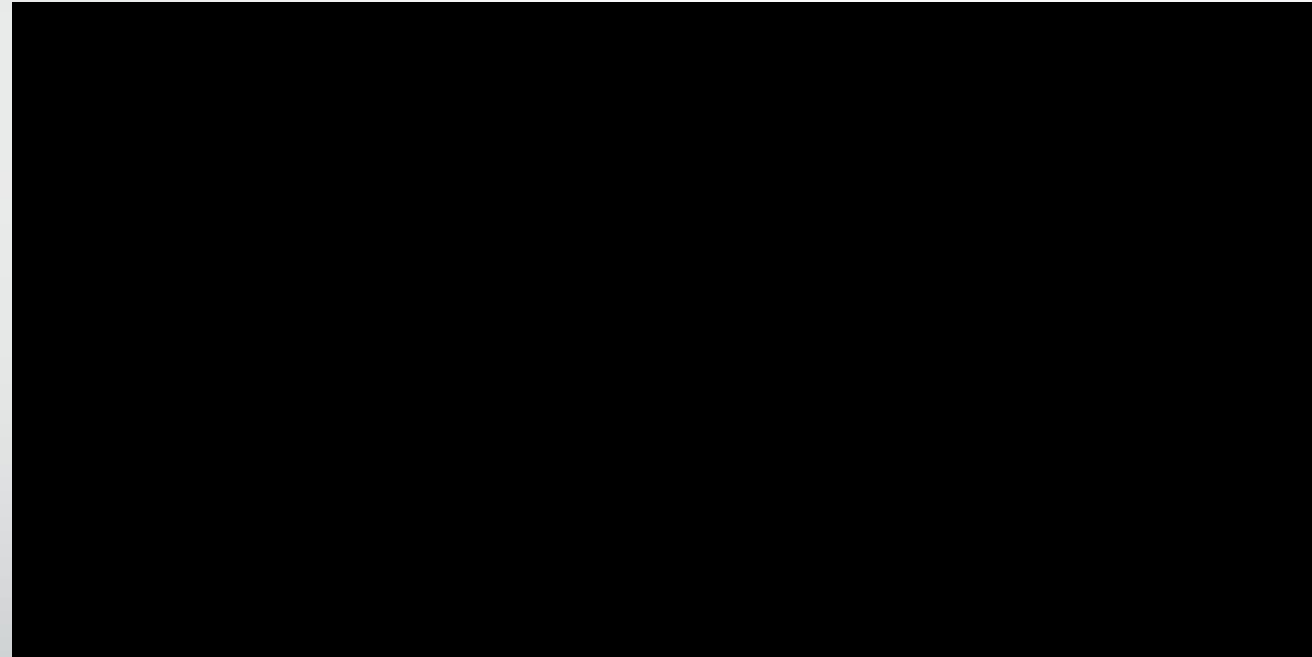
Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
7	Omogućiti i podsticati praksu razmjene zajedničkog razumijevanja specifičnosti profesija letačkih posada i kontrolora letjenja, što uključuje redovne sastanke, posjete i letove za upoznavanje	N/A	N/A	Nije primjenljivo za ciljane operatore vazduhoplova jer se radi o vrlo malim organizacijama koje nemaju resursa za tu aktivnost.

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
8	Stražiti mogućnost alternativne komunikacije, što uključuje uspostavljanje jasnih postupaka za upotrebu komercijalnih telefonskih veza, u slučaju mogućnosti gubitka radio komunikacije	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da uspostave navedene postupke.

Implementacija Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja

Aktivnosti operatora vazduhoplova čija je MTOW manja od 5700 kg

REF	RECOMMENDATION	ACTION	IMPLEMENTATION DATE	GUIDANCE
9	Podsticati najbolju praksu u komunikaciji kako je provedeno u sekciji 5 Evropskog akcionog plana za sigurnost komunikacija vazduh-zemlja.	31.12.2015	ACV Operatori vazduhoplova	Na radionici motivisati operatore vazduhoplova da upućuju letačke posade na relevantne dokumente i prilagode svoje postupke najboljoj praksi.

Hvala na pažnji

- Pitanja?